

putamine Punici aut rosis siccis adiecto
melle decoquitur. Valet quoque ad nomas
quæ in gangrænam euaserunt, similiter v-
surpata, aut etiā adiuncta maris aqua. Ad pu-
stulas autem, herpetas, erysipelata & pernio-
nes, quo antè dictum est modo. Cæterū
contra mammas grumoso laete turgentes
nimicunque distentas, decocta in aqua ma-
rina & imposita auxiliatur.

De Phasiolo. CAP. CXXX.

PHASIO LVs flatulens est, flatusque
ciet, & agrè concoquitur. Quod si viri-
dis coquatur, in cibo aluum emollit, & ad
vomitiones ciendas idoneus est.

De Erno. CAP. CXXXI.

ERVM, exiguis est frutex omnibus co-
gnitus, angusto folio, tenuis, in sili quis
parua gerens semina, è quibus farina fit ex-
uina dicta: quæ quidem ad medendi usum
est accommodata. Eruum porro capiti one-
rosum est, aliumque turbat, si comedum
fuerit, & sanguinem quoque cum urina du-
cit. Boues autem saginat, si elixum appona-
tur. Parandæ vero eruinae farinæ ratio hæc
est: huberiæ candidaque grana deligo, &
aqua permiscendo respergito: ac ybi suffi-
cienter combibere sueris, tum demum tor-
teto, dum cortex disrumpatur: postea moli-
ta & tenui cribro pollinario creta reponito.

Huiusmodi

Huiusmodi farina bonam prestat aluum, vrinam ciet, ac meliorem colorem cuti conciliat. Quod si in cibo potuve largius assumpta fuerit, sanguinem cum torminibus per aluum & vesicam educit. Ulcera cum melle purgat: lentigines, solares maculas, ac nauos etiam toto corpore emendat: nomas, carcinomata & gangrenas serpere non patitur. Quin & mammarum duritas emollit, ac ferina ulcera, carbunculos & fauos emarginat. Cum vino autem subacta & imposta, canum, hominum viperarumque mortibus medetur. Vrinæ quoque difficultates, tormina & tencsimos ex aceto mitigat. Conuenit & iis qui alimentum ex cibo non sentiunt, tosta & ad nucis magnitudinem cum melle sumpta. Cæterum erui decocti aqua, perniones & in vniuerso corpore pruritus souendo sanat.

De Lupino. CAP. CXXXII.

LVPINVS satius notus est: cuius farina cum melle delincta, aut ex aceto pota, lumbricos enecat. Ipsi quoque lupini macerati, ita tamen ut minimè suam deposuerint amaritudinem, eadem in cibo efficiunt. Sed & eorum decoctum, eadem praestat. Cum ruta verò ac pipere potum, lienosis prodest. Eodem ipso gangrenas, fera ulcera, incipientem scabiem, alphos, maculas, pa-

O. iii.

pularum ac pituitæ eruptions & vlcera capitis manantia fouere vtile. Quin & illud ipsum menses ac partus detrahit, cum myrra & melle subditum. Purgat verò farina eutem, liuorésque emendat, & inflammations sedat cum polenta & aqua. Ex aceto autem, coxendicum cruciatus lenit. Panos verò ac strumas in aceto decocta & imposita loco mouet, atque carbunculos circum-
quaque rumpit. Ipsi quoque lupini aqua cœlesti decocti, dum in cremorem lente-
scant, faciem abstergunt: & cum chamæleo-
nis nigri radice cœcti, pecorum scabiem sa-
nant, si modò illa tepente decocto abluan-
tur. Porrò radix in aqua decocta & epota,
vrinas pellit. Lupini verò ipsi edulcati, si tri-
ti ex aceto bibantur, stomachi fastidium le-
uant, & cibi auditatem faciunt.

De Lupino sylvestri. CAP. CXXXIV.

Est & sylvestris lupinus satiuo similis, sed
omni modo minor: qui quidem quæ satiu-
us eadem præstat.

De Rapo. CAP. CXXXVII.

LIX A Rapi radix alit, inflationes parit,
Elaxam ac prahumidam carnem gignit,
Veneremque stimulat. Ipsius verò decocto
podagra & pernioésque fouentur. Sed & i-
psa trita & imposita, prodest. Quod si exca-
nata radice, rosaceum ceratum intra ipsam
feruenti

feruenti cinere liquefiat, remedium fiet ad
vleratos perniones efficax. At verò cymæ
manduntur elixa, & vrinam ciente. Semen
taeriacis & antidotis quæ dolorem leuant
idoneum est. Potum idem contra lethalia
medicamenta salutare est, ac Venerem quo-
que concitat. Cæterum muria conditum
rapum in cibo sumptum, minus quidem a-
limenti sufficit, attamen appetentiam resti-
tuit.

De Rapo sylvestri. CAP. CXXXV.

Sylvestre rapum in aruis nascitur, frutex
cubitali altitudine, ramosus, in cacumine
lævis, foliis quoque lævibus, radice digitali
crassitudine, aut etiam maiore. Fructum ve-
rò gerit in siliquis calyculatis. Apertis au-
tem fructus inuolucris, intus alia spectatur
siliqua capitis specie: qua quidem paruula
semina nigra continentur, quæ tamen fra-
cta intrinsecus alba conspicuntur. Cæte-
rū admiscetur in smegmata, quibus ad
detergendam cutem in facie reliquoque
corpo reutuntur: quæ quidem ex lupino-
rum, tritici, lolij aut erui farina fiunt.

De Buniade. CAP. CXXXVI.

BUNIADIS quoque radix elixa flatus
gignit, minus verò nutrit. Semen ipsius
præbibitum, venena reddit ineffacia: ob
id etiam in antidotos additur. Sed & huius
O. iiiij.

radix, muria conditur.

De Raphano, seu radicula.

CAP. CXXXVII.

RADICULA quoque ipsa fatus gignat & excalfacit: ori quidem grata, at stomacho minimè commoda: ruetus præterea mouet, atque vrinas ciet: aluum quoque bonam facit, si quis ipsam summo cibo sumperit, quippe quæ tunc distributionem magis adiuuet: præsumpta verò, cibum suspendit, quare & ante cibum vomituris conuenit: quin & sensuum aciem excitat. Elixa verò si sumatur, valet ad eos qui tussi diuturna infestantur, quique crastiores succos in pectore cumulant. At cortex ipsius ex acetô mulso sumptus, vomitiones potentius mouet, hydropicis accommodatus: impositus etiamnum, lienosis est utilis. Cum melle verò, nomas sistit, & sub oculis fragillata tollit. Auxiliatur & à vipera commorsis, nec non & alopecias densat, atque lentigines cum loliacea farina exterit. Est & auxilio tam cibo quām potu iis qui à fungis strangulantur, menstruāque pellit. Semen vomitiones excitat, vrinas cicit, & lienem ex acetô potum extenuat. Decoctum anginosis cum acetô mulso calente gargarizatu profest, & contra cerasæ morsum ex vino potum auxiliatur. Cæterū ex acetô illitum, gangrenas

gangraenas etiam valenter emarginat.

De Radicula sylvestri.

CAP. CXXXVIII.

Radicula sylvestris, quam Romani armoraciam vocant, folia habet satiuæ similia, sed quæ ad lampsanam propius accedant. Radix est gracilis, longa, subacris. Porro tam folia quam radix, olerum vice decoquuntur. Excalfacit autem, vrinam ciet, æstuosaque est.

De Sisere. CAP. CXXXIX.

SI SER vulgo cognitum: cuius radix elixa, Sori grata est & stomacho utilis: vrinam cit & appetentiam inuitat.

De Lapatho, sive rumice. CAP. CXL.

EST è Lapathi generibus quoddam, quod oxylapathum vocant, in palustribus nascens, durum ac summis foliorum partibus aliquantulum acuminatum. Alterum vero hortense, priori dissimile. Tertium genus est sylvestre, paruum, plantagini proximum, molle & humile. Est & quartum, quod non nulli oxalidem, alij anaxyrida aut lapathum appellant: cuius folia sylvestri & exiguo lapatho similia, caulis minimè grandis, lumen acutum, rubens, acre, in caule & agnatis appendicibus emicans. Omnium porro decocto olere alius emollitur. Crudum vero illitum, meliceridas addito rosaceo aut croco

discutit. At sylvestris lapathi, oxylapathi & oxalidis semen, ex aqua aut vino utiliter bibitur contra dysenterias, coeliacorum affectus, stomachi fastidium, & scorpionis ictum. Quod si quis in potu presumperit, nihil incommodi ex illius ictu percipiet. Radices autem ex aceto coctæ, aut etiam num crudæ impositæ, lepras, impetigines & scabrosos vngues curant: sed antè locus nitro aut aceto in sole perficandus est. Quin & earum decoctum, pruritus corporis sedat, vice fotus affusum, aut in solia balnearum additum. Aurium quoque dolorem leniunt, itemque dentium, si in vino coctæ colluantur. Strumas etiam parotidæque similiter coctæ in vino & impositæ discutiunt: aceto verò decoctæ, lienem extenuant. Quin & ad strumas nonnulli radicibus vinculo ex cervice suspensis amuleti instar utuntur. Si stunt & fluxum muliebrem tritæ atque subditæ. Cum vino autem decoctæ ac bibitæ, regio morbo laborantes persanant, calculos velicæ comminuant, menstrua cident, & à scorpione ictis auxiliantur.

De Hippolapatho.

C A P . C X L I .

Hippolathum olus est magnum, in paludibus nascens. Easdem autem vires habet, quas antè dicta lapathi genera.

De